

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

DENİZCİLİK

**İĞRİP AVCILIĞI
624B00028**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. AĞI DÖKEREK BALIĞI ÇEVİRME	3
1.1. Karadan İğrip Çekme	3
1.2 Kargılı Ağlarla Kefal Avcılığı.....	4
UYGULAMA FAALİYETİ.....	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	8
2. AĞI TOPLAMA	8
2.1. Karaya Çekerek Toplama.....	8
UYGULAMA FAALİYETİ.....	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	11
MODÜL DEĞERLENDİRME	12
CEVAP ANAHTARLARI.....	13
KAYNAKÇA	14

AÇIKLAMALAR

KOD	624B00028
ALAN	Denizcilik
DAL/MESLEK	Balıkçı Gemisi Kaptanlığı
MODÜLÜN ADI	İğrip Avcılığı
MODÜLÜN TANIMI	İğrip ağının dökülmesi, balığın çevrilmesi, ığrip çekilmesi ve istif edilmesi ile ilgili yeterliklerin kazandırıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	İğrip ağları ile avcılık yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında istenilen ölçüye ve tekniğe uygun olarak ığrip ile avcılık yapabileceksiniz. Amaçlar Ağı dökerek balığı çevirebileceksiniz. Ağı toplayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: İğrip teknesi, kütüphane Donanım: İğrip ağı, VCD, data show, bilgisayar, internet
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İğrip Avcılığı modülü ile avlanılacak balık türüne göre ığrip ağı seçebilecek, tekniğine uygun olarak ığrip ağını dökebilecek ve toplamaya hazır hâle getirebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Gerekli ortam sağlandığında ıgrıp ağı ile tekneden veya karadan çekerek avcılık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Bir ıgrıp teknesine giderek ıgrıp ağının dökülüşünü, ıgrıp çekme yöntemlerini, balık sürüsünün çevrilmesini gözlemleyiniz.
- Edindiğiniz bilgileri öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

1.AĞI DÖKEREK BALIĞI ÇEVİRME

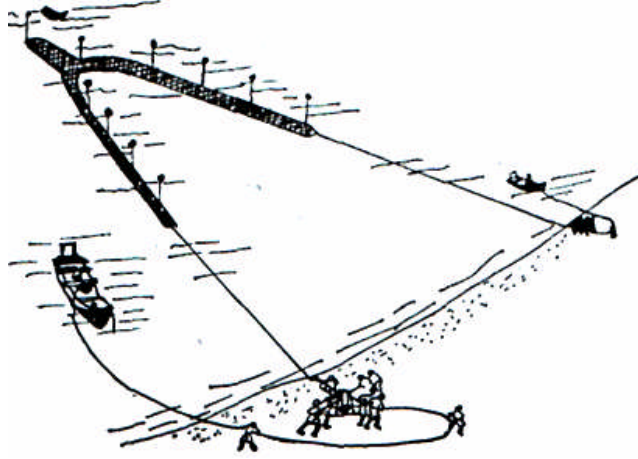
ıgrıp ağıyla sahillerinde büyük kaya ve taşlar bulunmayan kumsallarda av yapmak mümkündür. Ağ teknesi sahile yakın hareket ederek avlanacak balık sürülerini arar. Balık arama işlemi avlanacak balık türüne göre birkaç yöntemle yapılabilir. Örneğin, gündüz zargana sürüsü aranıyorsa tekneden balık olabileceği tahmin edilen yerlere taş atılarak ürkütme yöntemi uygulanır. Sürünün olduğu yere taş atıldığında birkaç balık yukarı fırlar. Geceleri ise çakarlı fenerleri yakıp söndürmek suretiyle balık sürüleri aranır.

1.1. Karadan ıgrıp Çekme

ıgrıp avcılığında temel prensip, ağ ve ağın önünde uzanan halatlarla bir bölgenin sarılması ve bu bölgedeki balıkların torbanın içine girmelerinin sağlanmasıdır. Diğer ıgrıp çeşitlerinin (manyat, barabat) çalışma prensibi de aynıdır. ıgrıp ağının büyüklüğü ve av yerinin genişliği ıgrıp ağını çeken balıkçı sayısını etkiler. Ağı çeken balıkçı sayısı, ağın büyüklüğüne göre her bir kolda 2 ile 20 arasında değişmektedir.

ıgrıp ağı çalı volisi olarak da kullanılmaktadır. Bu durumda halatlardan bir tanesi uzundur ve bu halata çalı demetleri bağlanır. Bu şekilde daha geniş alandaki balıklar toplanabilir.

ıgrıp ağı; bir kola bağlı halat (Genellikle halat ağın sol koluna bağlanır.); alta kol ağı (kanat), omuz ve torba; daha üste ise sağ kol ve en üste sağ kola bağlı halat gelecek şekilde tekneye istif edilir. Av sahasında (voli bölgesi) üst bölgeye istiflenmiş halatın ucu kıyıdadır. Bu uç, kolu çekecek balıkçılara verilerek av sahası ıgrıp teknesi ile çevrilmeye başlanır. Bu arada balıkçılardan biri kürek çekmeli, diğeri önce çekme halatlarını sonra kolları, omuz ağılarını, torbayı, diğeri kolu ve çekme halatını denize bırakmaktadır. Voli yerinin düzgün çevrilmesine ve torba kısmının ortaya gelmesine dikkat edilmelidir. Bu şekilde balık sürüsünün etrafı U şeklinde çevrilmiş olur. Balık sürüleri sıkışıp çıkacak yer bulamayınca denize doğru uzanan torun içine girer.

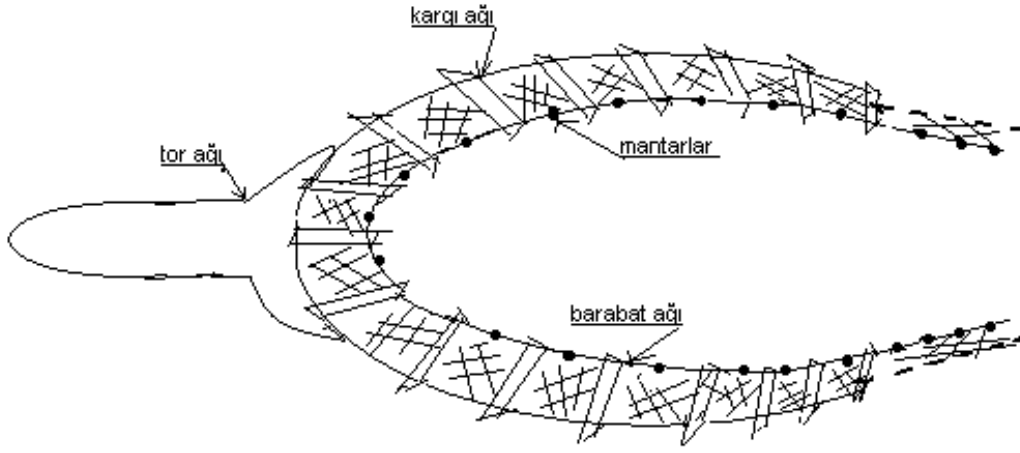
Şekil 1.1: İğrip ağıının sahile çekilişi

1.2 Kargılı Ağlarla Kefal Avcılığı

Kefal balıkları, özellikle ay ışığı bulunan günlerde çevrildiklerini hissettikleri zaman ağın üst yaka kenarına yaklaşarak mantarlar üzerinden dışarı atlar. Bu sebeple kefal balıklarının avcılığında ikinci bir ağ daha kullanılmaktadır. Bu ağ, genellikle küçük İğrip olarak tabir edilen barabat ağlarıdır. Bu şekilde donatılan ağ sistemlerine kargılı ağ adı verilir.

Kefal sürüleri, sıcak aylarda sahillere beslenmek amacıyla yaklaştıkları sırada özellikle kargılı ağlarla avlanır. Önce büyük ağ teknesi, barabatla balık sürüsünün etrafını çevirmeye başlar. Barabat ağının yarısı döküldüğünde ikinci küçük tekne, barabatın mantar yakasına yaklaşır. Kargılı ağın baş tarafındaki ayak taşı, barabatın mantar yaka çakasından geçirilerek barabat ağının dış tarafına paralel dökülür.

Kargılı ağın dökümü tamamlanınca son kargı çekilerek kargıların sivri uçlarının barabatın mantar yakasına geçmesi sağlanır. Kargılı ağın barabat ağından açılmaması için kargılı ağın uç ayak taşı, barabatın son kısmındaki mantar yakaya takılır. Barabatın öbür ucu da sahile ulaştırılır. Bu çekim sırasında sıkışan kefaller, barabatın mantar yakasından dışarı atlar ve kargılı ağda kalır. Ağların tamamı sahile çekildikten sonra kargılı ağ, barabat ağından ayrılır. Her ikisi de ayrı ayrı istif edilir.

Şekil 1.2: Kargih ağ-kefal ağ

UYGULAMA FAALİYETİ

Iğırıp ağını dökerek balığı çeviriniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Iğırıp ağını dökülecek av sahasını belirleyiz.	➤ Denizde güvenlik talimatlarına uyunuz.
➤ Iğırıp ağını tekniğine uygun olarak tekneye istif ediniz.	➤ Ağın torba kısmının ortaya gelmesine dikkat ediniz.
➤ Çekme halatının ucunu karadaki balıkçılara vererek tekne ile av sahasını çeviriniz.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
➤ Iğırıp ağını dökülecek av sahasını belirlediniz mi?		
➤ Iğırıp ağını tekniğine uygun olarak tekneye istif ettiniz mi?		
➤ Çekme halatının ucunu karadaki balıkçılara vererek tekne ile av sahasını çevirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. İğrip ağının kol kısmındaki işaretli kısımlara ne ad verilir?
A) Nişan
B) Manyat
C) Torba
D) Kanat
E) Tarlakoz
2. Aşağıdakilerden hangisi ığrip avcılığının verimi ile ilgili değildir?
A) Av sahasının büyüklüğü
B) Torbanın genişliği
C) Çekme halatlarının uzunluğu
D) İğrip ağının büyüklüğü
E) Torbanın ortada olması

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Gerekli ortam sağlandığında ıgırıp ağını karaya çekerek toplayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Bir ıgırıp teknesine giderek karadan ıgırıp çekilmesini ve ıgırıp ağının istif edilmesini gözlemleyiniz.
- Edindiğiniz bilgileri öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. AĞI TOPLAMA

2.1. Karaya Çekerek Toplama

Çevirme işlemi tamamlandıktan sonra halatlar, kıyıya çekilmeye başlanır. Kol halatlarındaki işaretli kısımların (nişan) aynı zamanda kıyıya gelmesine, torbanın düzgün çekilmesine dikkat edilmelidir. Ağın içinde çevrilmiş balıkların bir araya toplanmasını sağlamak için her iki kolu çeken balıkçılar, yavaş yavaş birbirlerine yaklaşır.

Halatlar kıyıya alındıktan sonra kolların çekilmesine devam edilir. Kurşun yakada herhangi bir takılma olursa ıgırıp teknesi ağın içine girerek takılan bölgeyi kurtarır. Bazı durumlarda av sahasında çevrilmiş olan balıkların ağ üzerinden atladıkları gözlenir. Bu durumda çevrilmiş olan balıkların ağın torba kısmına girmesini sağlamak için zaman zaman küreklerle suya vurulur. Akıntının ağı kıyıya sürüklediği durumlarda her iki koldan çekilir, diğer taraftan akıntı yönüne doğru çekilerek torbanın kıyıya dik gelmesi sağlanır. Kurşun yaka dipten kaldırılmadan daha fazla çekilerek balıkların ağ üzerine geçmesi sağlanır. Torba kısmı kıyıya iyice yaklaşınca ağ, kol ve omuz kısımlarından tutularak kaldırılır. Bu sayede balıklar torba içinde birikir ve kapanmış torba kıyıya çekilir.

Şekil 2.1: İğrip ağının tekneye istifi

UYGULAMA FAALİYETİ

İğrip ağını toplayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kol halatlarındaki nişan kısmını aynı anda kıyıya çekiniz.➤	<ul style="list-style-type: none">➤ Denizde güvenlik talimatlarına uyunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkların torba kısmına dolmasını sağlamak için her iki kolu çekerken yavaş yavaş birbirinize yaklaşınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ağın torba kısmının ortaya gelmesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kurşun yakayı dipten kaldırmadan daha fazla çekerek balıkların ağ üzerine geçmesini sağlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Torba kısmı kıyıya iyice yaklaşınca ağı kol ve omuz kısımlarından tutarak kaldırınız.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kol halatlarındaki nişan kısmını aynı anda kıyıya çektiniz mi?		
2. Balıkların torba kısmına dolmasını sağlamak için her iki kolu çekerken yavaş yavaş birbirinize yaklaştınız mı?		
3. Kurşun yakayı dipten kaldırmadan daha fazla çekerek balıkların ağ üzerine geçmesini sağladınız mı?		
4. Torba kısmı kıyıya iyice yaklaşınca ağı kol ve omuz kısımlarından tutarak kaldırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Akıntının ığırıp ağını kıyıya sürüklediği durumlarda ne yapılır?
 - A) Her iki kolda aynı yönden çekilir.
 - B) Bekleme yapılır.
 - C) Kollar farklı yönlerden çekilir.
 - D) Hiçbir şey yapılmaz.
 - E) Çekme halatları bırakılır.
2. Torba kısmı kıyıya yaklaşınca ne yapılır?
 - A) Kurşun yaka kaldırılır.
 - B) Ağ, kol ve omuz kısmından tutularak kaldırılır.
 - C) Çekme halatları gerilir.
 - D) ığırıp ağı maçaya çekme halatları ile tutturulur.
 - E) Çekme halatlarına boşluk verilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

- 1 () Sahillerinde büyük kaya ve taşlar bulunmayan kumsallarda ıgırıp ağlarıyla av yapmak mümkündür.
- 2 () Bütün ıgırıp çeşitlerinin (manyat, barabat) çalışma prensibi de aynıdır.
- 3 () Kol halatlarındaki işaretli kısımların aynı zamanda kıyıya gelmesine dikkat edilmelidir.
- 4 () Akıntının ağı kıyıya sürüklediği durumlarda her iki kol da farklı taraftan çekilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Kontrol Listesi”ne geçiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. ıgırıp ağını dökecek av sahasını belirlediniz mi?		
2. ıgırıp ağını tekniğine uygun olarak tekneye istif ettiniz mi?		
3. Çekme halatının ucunu karadaki balıkçılara vererek tekne ile av sahasını çevirdiniz mi?		
4. Kol halatlarındaki nişan kısmını aynı anda kıyıya çektiniz mi?		
5. Balıkların torba kısmına dolmasını sağlamak için her iki kolu çekerken yavaş yavaş birbirinize yaklaştınız mı?		
6. Kurşun yakayı dipten kaldırmadan daha fazla çekerek balıkların ağ üzerine geçmesini sağladınız mı?		
7. Torba kısmı kıyıya iyice yaklaşınca ağı kol ve omuz kısımlarından tutarak kaldırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	C

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış

KAYNAKÇA

- ÇELIKKALE M. Salih, E. DÜZGÜNEŞ, A. Ferit CANDEĞER, **Av Araçları ve Avlama Teknolojisi**, KTÜ Deniz Bilimleri Fakültesi Yayınları, 1993.
- SARIKAYA S., **Su Ürünleri Avcılığı ve Av Teknolojisi**, Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, 1980.